

Kalmistukultuur või -kultuuritus

Võtsin selle loo kirjutada, et avaldada oma arvamus viimasel ajal toimunud tegevuste üle R pina valla kalmistul. Aeg-ajalt loeb ajakirjandusest, et selliseid juhtumeid tuleb ette majalgi. Tahan selle üle koos lehelugejaga mõtiskleda.

Juba päris väikesse lapsena, tehti minule selgeks, mida surmaial tohib ja mida ei tohi. See oli selline koht, mida austati, aga ei kardedud. Minu kodus  ldi ikka, et mis neist surmatest karta, karda elavaid! Austati inimeste viimset rahupaika, kus temani enam ei peaks jõudma maailmas toimuv k ra. Hauale ei tohtunud astuda, see oleks olnud ju sama, kui astuda peale elavale inimesele. Mäletan, kui astusin surmaial väikesele kuusele peale, mis oli isetahsti tee äärde kasvanud ja vanaema märksa seda. Ta astus kergelt minu jalale ja ütles, selles puuski on elu, nagu sinu jalas. Haua hooldatus pidi näitama seda, kuidas oma eelkäijatest lugu peetakse. Kalmistu peegeldab tegelikult meid  mbritavat elu, õigem oleks vist  eldi, et lõppenud elu saab kadunukese surmaiajagi kätte, kui vaadata hauakive ja vahel  illoretevat ja teinekord unarusse jäetud matmispaiku.

 mbritseva elu kaootilisus ja närvilisus on jõudnud teises väljenduses meie kalmistutele. Ilmselt jäab paljudes kodudes pidamata vestlus kalmistukultuurist. Kahjuks pole need teod, millest kohe kirjutatakse, korda saadetud noorte poolt, vaid teadlikult toimetava kurja inimese (e)me poolt. Vandalismiakte, nagu  mberp r ratud pingid, maha talutatud lilled ja  leskatutud lilletaimed, võib t estl  seostada noortega. Tavaliselt ei jää tegude toimepanijad ka välja selgitamata.

Mis aga peitub täiskasvanu inimese hinges, kes surmaial ennast välja elab? Surmaeade suur probleem suviti on veepuudus, asetsevad need ju enamasti kõrgemal kohtadel. Kaevude t h ks jäämise korral ja seda juba ennetades, on v lled viinud kohale veepaagid. Kuuma ajal, kui on palju k stmist ja ka suu-remate puhade ajal, on vesi kiire lõppema. Iunustan, teinekord oleme hätta j anud nende uuesti täitmisega. Tean üht kalmistut, kus vee toomise organiseerimine ei ole vaid k lmistuvahi ja v lla mure, mure ta ju on, aga infot vajaduste kohta jagatakse kiirelt ja inimlikult. Veeputi ja prügikonteineri kõrval seis is aastaid silt: kui oled viimane, kes sai vett, helista kiiresti nendel ja nendel numbril. Nüüd on silt kadunud, aga süsteem toimib endiselt ja lugupidavalt. Kuid, kui vesi saab otsa lausa  ga päev, võib kahtlustada kellegi kurja k tt, ning asi polegi enam kahtlustes, vaid nii see ongi. Käisin vaatamas, kuidas kraan oli lahti keeratud ja kellegi hool lastud maha joosta. Kõne valda, milles meid saamatuse s idistatakse, ei jää ka tulemata. Sama lugu on avalike pr gikonteineritega surmaeade juures, neid ei veeta laiali vaid vastupidi, veetakse täis. Looduses peab valitsema tasakaal.... Viimased olmepr gust pungil konteinerite pildid jõudsid meile emadep eval. Käisin jälle ise vaatamas, lapsem hkmed, kilpakendid, jms olmeprügi.  ksk ik mitu konteinerit ka lisaks ei paigaldata, ikka sama jama. Prügivedu ei ole tegelikult kallid, 3,31 eurot kvartalis peaks ju jõudma ära maksta.... Mis on lahendus? Minul lahendus puudub. Ei saa ju tervet valda täis panna kaamerad ja siis kedagi kaamerate taha valvessa. Lisakonteinerid ei too lahendust, need uputatakse kohe üle.

Need on paar olulisemat näidet, kuid juhtub veel palju muudki, surmaial käib vilgas elu. Ma soovin, et kui märkate mistahes tegevust kalmistul, mis tundub olema mitte päris õige, andke sellest teada. Et kalmistukultuurist ei saaks kalmistukultuuritus. J  davalt.

Enel Lõin,
R pina vallavanem

VANEMAD KOOLI! IKKA!

Levinud arusaam, et kui ema või isa kooli tuleb – ju siis mingi jama käes, ei oma enam ammu sellist tähendust.

Arenguvestlustel vanematega tuleb alati jutuks, kuidas kodu saab kooliga koostööd teha. Olgu selleks siis ühised v lj s idud või osalemisel üritustel, kuhu vanemad tulevad kaasa õpetajale appi saatjateks, k lalistungide läbiviimine, kutsed oma töökohta või koju. L ppeva kooliaasta puhul soovin jagada tanuvaart tegemisi.

Emadep eva eel tõi Jakob i ema Heivi Kurg meie klassi kolmed kangast lled ning õpetas lapsed loovkuduma. Huvi oli väga suur: teljed kolksid  ik k  vaheajad, enne ja pärast tundegi. Valmis kangastega kaunistasime linased poek tid, mis leidsid tee kingitusteks emadele ja vanaemadele. Jakob i ema võttis enda kanda kudumite viimistlemise ja nende k ttidele õmblemise, kõige muuga said 2. klassi õpilased suurepäraselt hakkama. Kes ajas elus esimest korda niiti nõela taha ja  mbles nõelaga, kes sai proovida õmblemist masinaga. Kõik poisid ja t drukid lasid oma loovusel lennata ja tundisid  histegemise r  mu.

Marleeni ema Siret Punnisk pakkus välja vahva idee tulla kooli loodusõpetuse tundi andma. Ta valmistas ette põhjaliku Kuldvillaku mängu, kus küsimusi kooliprogrammist, aga ka elust meie ümber. Mängu viisime läbi v istkondlikult päris Kuldvillaku reeglite järgi. Raha ei jagatud, edetabeli küll koostasime, aga kommidega kostitas Marleeni ema kõiki võrdseid.

Põlvamaa laulu- ja tantsu ool olid tulid vanemad taas lastega toimetamas. Aitäh Marten i ema Maarja Must, Siimoni ema Krista Kallari ja Eliise ema Ly Lember. Kuid lapsed rõõmustasid kõikide koduste üle, kes pidu vaatama tulid.

Kooliaasta on lõppenud. Uued tegemised s igisest. Soovin kõikidele ilusat suve, head puhkamist ning tehke uueks kooliaastaks palju häid ja huvitavaid plaane, mida koos ellu viia saame.

K le Aia,
R pina  hisg mnaasiumi 2.a klassijuhataja

Lauljad andsid suurepärase kontserdi

Reedel, 31. mail toimus R pina loomemaja hubases saalis traditsiooniline laulu eriala õpilaste kevadkontsert, mis kandis peakirja „ htu lauludega“. Kontsert oli väga vaheldusrikas, kuula sai erinevaid muusikastile. Koostöö Riivo Jõgi instrumentaaltrioga (koosseis: Riivo Jõgi, Peeter  nilane ja Sander Aasav li) sujus ladusalt ning andis lauljatele juurde palju k lanuansse. Valgustus ning heli toimisid Mati Luku juhtimisel laitmatult.

Kontserdil esinesid solistidena: Arhanna Sandra Arbma, Gete-Ly Vija, Erle-Mai Pabusk, Helerin Salve, Alfred Vürst, Tairi Tolmik, Minna Emilia Vürst, Katarina Nagel, Angelo Raoul Lombardo, Maarja-Liil Mahlakas, Andry Must ja Amalia Bela . Lisaks astusid ansambillauljatena publiku ette veel Viktoria Jürgenson, Liis-Marielle Kokmann, Merlin Tolmusk ja Angelika Apuhtin.

Eriti tormilise aplausi pälvis **Arhanna Sandra Arbma** esinemine. Arhanna Sandra pälvis hiljaegu ETV saates „Tähtede lava“ parima noorema vanusegrupi laulja tiitli. Väga soojalt tervitati ka laulukonkursi „Poiste laul 2019“ finalist **Alfred Vürst**, kes esines taas oma tuntud headuses. **Minna Emilia Vürst** pakkus oma puhta lauluga samuti palju r  mu ning tema poolt esitatud laul k las enam klassikalises võtmes. Toredasti v reles **Helerin Salve** hääl t lle väga sobivas laulus „Ees on meil nüüd teeleminemine“. **Tairi Tolmik** esines väga enesekindlalt lauluga „Kuulsuse ahelad“ ning astus mitmel korral sama julgelt üles nii tausta- kui ka ansambillauljana. **Gete-Ly** hääl k las lauljari noorusest hoolimata väga säravalt. **Erle-Mai Pabusk** oli samuti väga tihti laul, nii solisti- kui ka ansambillauljana. Solistina esitas ta toredasti Piret Laikre ja Marek Sadama laulu „Aga sina saad“. Madalamas registris k las **Katarina Nageli** laul ning seits jättis t loleil meeldoj  va ning eneset  le mulje.

Maarja-Liil Mahlakas mõjus oma kandva häälega suurepäraselt ning Gunnar Grapsi „Valgus“ k las nii, nagu olekski see laul taile loodud. Vahvalt ning humoorikalt k lasid t larlaste esituses taas **Angelo Raoul Lombardo** ja **Andry Must** oma mehiste h  ltega. Väga  lillas oma esinemisega **Amalia Bela **, kes esitas keset  litund Antonio Carlos Jobimi laulu „ he noodi samba“ väga pika ning keerulise sk ti. Fantastiline! Amalia esines korduvalt veel ka tausta- ning ansambillauljana. Ansambli t drukid on juba aastaid koos harjutanud ning pannud oma hääled paremini koos kõlama, julgust on tulnud kõvasti juurde ning on selgesti tajutav, et kollektiiv on teinud oma arengus läbi suure hüppe.

 htu juhtis Põlva Muusikakoolis Margot Suure laulukooli

Lauljad koos Margot Suure ja saateansambliga.

Foto: Marika Klimberg-H t yl inen

läbinud **Kristi Raia**s, kes laulis varasemalt R pina-Põlva muusikakoolide  hisansambli „Gram of Fun“. Kontsertreisidel Leetu, Saksamaale ja Soome pälvis Kristi oma soloosinestemistega juba toona suurt publiku vaimustust ning kiitust. Tänaseks on Kristi lõpetanud laulu pingud Georg Otsa nim Tallinna Muusikakoolis ja omandab uusi teadmisi Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias Kadri Vooranna käe all. Lisaks vaimustavale konferanseet  le eitis Kristi ka mitmeid laule. Kontserdi lõpuks k las Kristi esituses säravalt ning väljendusrikkalt Carol Kingi laulu „You’ve Got a Friend“.

Tänane Eesti Kultuurkapitali Põlvamaa ekspertgrupp, SA R pina Kultuurkapitali, R pina Kultuurikeskust ning R pina loomemaja teatrise ning abi eest! Kõige suurem tänu kuulub aga muidugi meie õpetajale Margot Suurele, kes on selle kontserdi ettevalmistajana ning korraldajana. Margoti töö on hästi vilja kandnud ning tulemused on suurepärased!

J in kontserdil kuulduga väga rahule!  nnitlen lauljaid särava esituse puhul!

Marika Klimberg-H t yl inen,
R pina Muusikakooli direktor,
Kontserdik lastaja

Tööle – igatahes, aga mitte paaniliselt vaid organiseeritult

Just enam-vähem nii oli idee esialgne sõnastus, eesmärgiks luua Piirveere Liidri tegevuspiirkonda meie oma malev. Alustame targalt ja tasapisi ning mis peamine – koos sõpradega. Meie headeks sõpradeks selles projektis on Leader tegevusgrupp Valgamaalt – Valgamaa Partnerluskoogu ning nõu ja jõuga on suureks abiks Valgamaa Noorsoot  keskus Tankla, kellel on maleva korraldamises arvestatav kogemus.

Maleva koostööprojekti eesmärgiks on meie noorte tööalaste oskuste ja teadmiste arendamine. Osadele noortele saab just meie malev kohaks, kus nad saavad esimese töökogemuse. Lisaks tööle on meil kavas pakkuda noortele eesmärgistatud sisukaid ja mitmekesiseid vaba aja tegevusi. Loodetavasti jääb paljudele noortele meie malevasuvi meelde ajana, mil tutvuti uute sõpradega ja veedeti koos lahedalt aega.

Esimene malev on plaanis läbi viia 2020. aasta suvel. Maleva eesmärgiks on ergutada noorte omavahelisi suhteid terve meie tegevuspiirkonna ulatuses, et meie noored üle terve piirkonna suhteid omavahel ja nende koostööst sünniks uued ideed.

Kindlasti on väga oluline koost  da tööandjate kaasamine projekti. Tuleb tunnustada tööandjaid, kes on tänaseks andnud märku enda valmisolekust selle ideega liituda. Siit  leskute ka teistele tööandjatele, kes soovivad panustada Piirveere malevasse tööandjana – palun v tkte ühendust Piirveere Liidri b rooga, küsige infot juurde, tundke huvi – noored tööle, igatahes, aga mitte paaniliselt vaid organiseeritult.

MTÜ Piirveere Liidri
piirveere@piirveere.ee, +372 512 7160

R pina  G koolikohviku ettevõtlikud noored Hea kodu päevadel Piirveere Liidri büroos.

Foto erakogust

R pina  hisg mnaasiumi koolikohvik

Esimest aastat oli Hea Kodu päevade raames avatud ka koolikohvik, kus pakuti maitsvat koolitoitu ning oli võimalus küpsutada skaudisaiu.

Kui mai alguses käisid meie õpilased Petseris esinemas, siis nüüd olid ka Petseri 3. Keskkooli õpilased ja õpetajad meil k las. Koos 10. klassi õpilastega esineti kontserdil „K mmes klass ja sõbrad“. P ikeoline p  v

Koolikohvikus hoidsid tuju üleva! „Mõmmi ja aabitsa“ tegelased.

Meeleolukas kontsert koolihoovis.

Fotod: Aivo Parmson

ning vallatud „Mõmmi ja aabitsa“ tegelased hoidsid kõigi tuju r  msana.

Kuigi  ulasime rohkem uudistajaid, siis t h n siinkohal tänada kõiki lapsevanemaid, kes meiega koos päeva nautisid.

Marika   senmaa,
R pina  hisg mnaasiumi huvijuht